

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

A7-0097/2014

7.2.2014

REKOMENDACIJA

dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Turkijos Respublikos susitarimo dėl neteisėtai gyvenančių asmenų readmisijos sudarymo projekto (10697/2012 – C7-0029/2014 – 2012/0122(NLE))

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

Pranešėja: Renate Sommer

Procedūrų sutartiniai ženklai

- * Konsultavimosi procedūra
- *** Pritarimo procedūra
- ***I Įprasta teisėkūros procedūra (pirmasis svarstymas)
- ***II Įprasta teisėkūros procedūra (antrasis svarstymas)
- ***III Įprasta teisėkūros procedūra (trečiasis svarstymas)

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

TURINYS

	Psl.
EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS.....	5
AIŠKINAMOJI DALIS	6
MAŽUMOS NUOMONĖ.....	8
UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ	9
GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI	12

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Turkijos Respublikos susitarimo dėl neteisėtai gyvenančių asmenų readmisijos sudarymo projekto
(10697/2012 – C7-0029/2014 – 2012/0122(NLE))

(Pritarimo procedūra)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projekto (10697/2012),
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Turkijos Respublikos susitarimo dėl be leidimo gyvenančių asmenų readmisijos projektą (10693/2012),
 - atsižvelgdamas į Tarybos prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 79 straipsnio 3 dalį ir 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto v papunktį (C7–0029/2014),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 81 straipsnį ir 90 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto rekomendaciją ir Užsienio reikalų komiteto nuomonę (A7–0097/2014),
1. pritaria susitarimo sudarymui;
 2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių bei Turkijos Respublikos parlamentams ir vyriausybėms.

AIŠKINAMOJI DALIS

Pagrindinės aplinkybės

Kelias per Turkiją į Graikiją šiuo metu yra migrantų ir pabėgėlių iš viso pasaulio labiausiai naudojamas kelias pakeliui į Europos Sąjungą. Todėl Turkija laikoma pagrindine tranzito šalimi nelegaliems pabėgėliams keliaujant į Europos Sąjungą. Norint grąžinti neteisėtai į Europos Sąjungą atvykusius migrantus, 2002 m. lapkritį Europos Sąjunga ir Turkija nutarė pradėti derybas dėl readmisijos susitarimo. Šiuo sutarimu jo šalys įpareigojamos priimti atgal savo šalies piliečius bei, esant reikalui, trečiųjų šalių piliečius, be leidimo gyvenančius atitinkamoje šalyje, taip pat asmenis be pilietybės. Tuo pačiu bus nustatyti procedūriniai ir techniniai readmisijos kriterijai.

Pirmasis derybų raundas vyko 2005 m. gegužės mėnesį. 2011 m. sausio 14 d. derybos buvo baigtos. 2011 m. vasario 24 d. Teisingumo ir vidaus reikalų ministrų taryba patvirtino derybų rezultatus. Europos Komisija pateikė Tarybai pasiūlymą dėl susitarimo priėmimo ir pasirašymo. Taryba suteikė Komisijai įgaliojimus Europos Sąjungos vardu pasirašyti šį susitarimą. Pagal SESV 218 straipsnio 6 dalies a punktą norint sudaryti susitarimą reikalingas Europos Parlamento pritarimas.

Turkija iki šiol susitarimą tik parafavo, nes Turkijos pusė netikėtai šio susitarimo pasirašymą susiejo su reikalavimu Europos Sąjungai parengti vizų išdavimo tvarkos liberalizavimo veiksmų planą. Vėliau Komisijos parengtas laipsniško vizų išdavimo tvarkos liberalizavimo veiksmų planas tokį liberalizavimą susiejo su teisinėmis ir administracinėmis reformomis Turkijoje, susijusiomis su asmens dokumentų saugumu, bendradarbiavimu su ES pasienio apsaugos įstaigomis bei pagrindinių teisių užtikrinimu. 2012 m. lapkričio 30 d. Taryba patvirtino veiksmų planą.

Pranešėjos nuomonė

Readmisijos susitarimu būtų stipriai prisidėta mažinant nelegalią imigraciją į Europos Sąjungą per Turkijos teritoriją. Tuo pat metu juo būtų prisidedama prie kovos su tarpvalstybiniu nusikalstamumu, ypač prekyba žmonėmis, ir nuimama didelis dalis naštos, kuri tenka Graikijai, o tuo pačiu ir visai Europos Sąjungai.

Europos Sąjungai pateikus vizų tvarkos liberalizavimo veiksmų planą, Turkija privalo laikytis savo pažado ir nedelsiant pasirašyti susitarimą. Nauja šalies pozicija atidėlioti readmisijos susitarimo ratifikavimą, kol Europos Sąjunga pradės taikyti konkrečias vizų išdavimo tvarkos lengvatas Turkijos piliečiams, yra nepriimtina. Negalima leisti Turkijai nelegalia imigracija per jos teritoriją į Graikiją pasinaudoti kaip priemone, kuria Europos Sąjungai daromas spaudimas.

Be to, reikia pastebėti, kad Turkijai bendrai nepripažįsta Europos Sąjungos vientisumo. Tai buvo aiškiai pademonstruota Turkijai atsisakius bendradarbiauti su Tarybai pirmininkaujančiu Kipru 2012 m. antroje pusėje. Tuo šalis kandidatė nusizengė vienam iš pagrindinių institucinių derybų ramsčiui, kuris remiasi rimto bendradarbiavimo ir abipusio solidarumo principais.

Taip pat Turkija nuosekliai atsisako vykdyti savo prisiimtą įsipareigojimą visapusiškai ir nediskriminuojant įgyvendinti EEB ir Turkijos asociacijos susitarimo papildomą protokolą visų valstybių narių atžvilgiu. Turkija vis dar nėra pasirengusi Kipro Respubliką pripažinti savarankiška valstybe. Tuo pačiu ji nepripažįsta ir Europos Sąjungos vientisumo. Tokia pozicija ir toliau neleis vykdyti stojimo derybų.

Naujausiame Komisijos pranešime dėl Turkijos pažangos pakartotinai atkreipiamas dėmesys į didelius trūkumus, tarp jų ir žodžio bei spaudos laisvės, teisminių institucijų nepriklausomybės bei tikėjimo laisvės srityse. Pasauliniu mastu Turkija šiuo metu yra šalis, kurioje yra daugiausiai įkalinėtų žurnalistų. Be žurnalistų yra įkalinami ir pagal kovos su terorizmu įstatymą už valdžiai kritiškus pareiškimus apkaltinami ir nuteisiami studentai, profesinių sąjungų nariai ir NVO atstovai. Toks plataus masto žodžio ir spaudos laisvės ribojimas, taip pat kiti trūkumai pažeidžia politinius Kopenhagos stojimo kriterijus, kuriuos Turkija privalo tenkinti dar prieš pradėdant stojimo derybas, tačiau iki šiol neįvykdė nei vieno tokių reikalavimų punkto. Tuo trukdoma konstruktyviam dialogui su Europos Sąjunga, nes Kopenhagos kriterijais yra nusakomos esminės Europos Sąjungos vertybės.

Todėl pranešėja pritaria Komisijos sprendimui vizų išdavimo tvarkos liberalizavimo veiksmų plano rengimą susieti su griežtais kriterijais. Akcentuojant „lėtą procesą“ su „ilgalaike perspektyva“, atitinkama stojimo derybų atviros perspektyvos dvasia. Vizų tvarkos liberalizavimo veiksmų planu Europos Sąjunga padaro didelį žingsnį Turkijos link, nepriimdama savaiminių sąlygų.

Pranešėja apgailestauja, kad Turkijos pusė, nepaisydama šio Europos Sąjungos veiksmo, vis delsia ratifikuoti readmisijos susitarimą, reikalaujama prieš jį ratifikuojant įgyvendinti veiksmų planą ir tuo pačiu supaprastinti vizų išdavimo režimą. Dėl pirmiau nurodytų Turkijoje pastebimų trūkumų pranešėja mano, kad šie nauji reikalavimai neproporcingi. Būtina, kad Turkija laikytųsi priimtų susitarimų ir pasirašydama readmisijos susitarimą pasiųstų Europos Sąjungai pozityvų signalą. Be to, iki readmisijos susitarimo įsigaliojimo ir jo veiksmingo įgyvendinimo būtina visapusiškai įgyvendinti egzistuojančius dvišalius susitarimus su visomis valstybėmis narėmis.

Pranešėja mano, kad būtina intensyviau bendradarbiauti su Europos Sąjunga kovojant su migracijos srautais, prekyba žmonėmis ir stiprinant sienų kontrolę, taip pat užtikrinti veiksmingą Turkijos bendradarbiavimą su visomis valstybėmis narėmis teisingumo ir vidaus reikalų politikos srityse. Todėl pranešėja ragina Turkijos vyriausybę pateikti Parlamentui pažadėtą įstatymų paketą dėl sienų apsaugos bendradarbiaujant su Frontex.

Pranešėja yra įsitikinusi, kad iš readmisijos susitarimo naudos turėtų ne tik Europos Sąjunga, bet ir Turkija. Susitarimu paruošiamas kelias vizų režimo tvarkos liberalizavimui, o jis yra svarbus žingsnis priartinant Turkiją prie Europos Sąjungos. Be to, susitarimu Turkija gautų finansinę ir techninę Europos Sąjungos paramą, skirtą pasienio policijai stiprinti ir sienų apsaugai reikalingai įrangai įsigyti. Šiais pajėgumais Turkijai būtų padėta apsaugoti savo sienas su tokiais nestabiliomis kaimyninėmis valstybėmis kaip Sirija, Iranas ir Irakas.

Atsižvelgdama į šiuos apmąstymus pranešėja rekomenduoja Europos Parlamentui pritari Europos Sąjungos ir Turkijos susitarimui dėl neteisėtai gyvenančių asmenų readmisijos. Pranešėja tikisi, kad Taryba taip pat užims nevienareikšmišką poziciją Turkijos atžvilgiu ir paskatins ją nedelsiant pasirašyti susitarimą, neteikiant vis naujų papildomų reikalavimų.

MAŽUMOS NUOMONĖ

pagal Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnio 3 dalį pateikė
Judith Sargentini, H el ene Flautre, Franziska Keller, Jean Lambert ir Tatjana Zdanoka
Verts/ALE frakcijos vardu

Verts/ALE frakcija visada balsuoja prieš readmisijos susitarimus, nes neužtikrinamas visapusiškas ES sutarčių, Europos ir tarptautinės teisės nuostatų, susijusių su pagrindinėmis teisėmis ir prieglobsčiu, ypač atsižvelgiant į paskutinius pranešimus apie ES sausumos ir jūrų pasienio teritorijas pasiekusių prieglobsčio prašytojų išsiuntimą atgal.

Į readmisijos susitarimus neturėtų būti įtraukta sąlyga dėl trečiųjų šalių piliečių, ypač Turkijos, nes ji yra viena iš svarbiausių ES tranzito šalių. Siekiant užtikrinti, kad asmenys, kuriems reikalinga tarptautin  apsauga, ypač Sirijos gyventojai, nebūtų grąžinami į šalį, kuriose jie negali būti apsaugoti arba kuriose jiems gali gr sti persekiojimas, ir kad būtų gerbiama prieglobsčio prašytojų teis  pateikti į ES teritoriją ir teis  į teisingą ir veiksmingą prieglobsčio suteikimo tvarką, svarbu vykdyti nepriklausomą ir praktin  readmisijos susitarimų įgyvendinimo stebėseną. Norint vykdyti šią praktin  stebėseną reikia nustatyti dalijimosi informacija apie gr žinamus asmenis mechanizmus.

Nors Turkija priima daug pabėgėlių iš Sirijos, ji taiko 1951 m. Konvencijos dėl pabėgėlių statuso geografin  išlygą, pagal kurią UNHCR yra teisiškai atsakingas už pabėgėlio statuso nustatymą prašytojams iš Europai nepriklausančių šalių ir už ilgalaikių sprendimų pabėgėliais pripažintiems asmenims ieškojimą.

Be to, readmisijos susitarimo sudarymas neturėtų būti išankstin  vizų režimo liberalizavimo sąlyga.

23.4.2013

UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui

dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Turkijos Respublikos susitarimo dėl neteisėtai šalyje gyvenančių asmenų readmisijos sudarymo (COM(2012) 0239 – C7–0000/2013 – 2012/0122(NLE))

Nuomonės referentė: Ria Oomen-Ruijten

TRUMPAS PAGRINDIMAS

Po 8 metus trukusių derybų 2012 m. birželio mėn. Europos Komisija ir Turkija susitarė dėl Europos Sąjungos ir Turkijos Respublikos susitarimo dėl neteisėtai šalyje gyvenančių asmenų readmisijos teksto, atsižvelgdamos į tai, kad jis bus sudarytas ir pasirašytas. Atsakingas komitetas yra Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas (LIBE). Kadangi Užsienio reikalų komitetas (AFET) atsakingas už stojimo derybas (Darbo tvarkos taisyklių VII PRIEDAS) ir ilgą laiką domisi Turkija, jis paprašė leisti parengti nuomonę.

Siūlomame sprendime dėl susitarimo sudarymo numatoma vidaus tvarka, reikalinga susitarimui taikyti praktiškai. Prie pasiūlymo pridedamame aiškinamajame memorandume Komisija pabrėžia, kad readmisijos įsipareigojimai yra visiškai abipusiai, apimantys abiejų šalių piliečius, trečiosios šalies piliečius ir asmenis be pilietybės. Susitarta, kad Danija galės taikyti nuostatą, leidžiančią nukrypti nuo šio sprendimo nuostatų.

Kadangi per Turkiją į ES atvyksta daug nelegalių imigrantų, svarbu glaudžiau bendradarbiauti migracijos valdymo, kovos su prekyba žmonėmis ir sienų kontrolės srityse. Šis susitarimas ilgainiui taip pat turėtų daryti poveikį laipsniško vizų režimo liberalizavimo procesui ir būtų svarbus žingsnis siekiant bevizio režimo. Turkija yra vienintelė šalis kandidatė, kurioje neliberalizuotas vizų režimas. Komitetas primygtinai ragina Turkijos institucijas užtikrinti, kad prieš įsigaliojant šiam susitarimui būtų visiškai įgyvendinti esami dvišaliai susitarimai. Taip pat reikėtų pažymėti, kad savo 2012 m. kovo 29 d. rezoliucijoje dėl Komisijos pateiktos 2011 m. Turkijos pažangos ataskaitos (P7_TA(2012)0116) Parlamentas „ragina Turkiją ... pasirašyti ir įgyvendinti ES ir Turkijos readmisijos susitarimą“ ir „laikosi nuomonės, kad pasirašius readmisijos susitarimą Taryba turėtų įgalioti Komisiją inicijuoti dialogą vizų klausimais ir parengti vizų režimo liberalizavimo planą.“ Rezoliucijos dėl Komisijos parengtos 2012 m. Turkijos pažangos ataskaitos projekte, kuris šiuo metu aptariamas Užsienio reikalų komitete, ši politikos kryptis dar kartą patvirtinama.

Taigi Europos Sąjungos ir Turkijos Respublikos susitarimo dėl neteisėtai šalyje gyvenančių asmenų readmisijos sudarymas ir toliau yra itin svarbus.

Užsienio reikalų komitetas ragina atsakingą Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetą siūlyti Parlamentui pritarti.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	23.4.2013
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 34 -: 5 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Sir Robert Atkins, Bastiaan Belder, Elmar Brok, Arnaud Danjean, Andrzej Grzyb, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Jelko Kacin, Tunne Kelam, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Paweł Robert Kowal, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Francisco José Millán Mon, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Ria Oomen-Ruijten, Ioan Mircea Pașcu, Mirosław Piotrowski, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, György Schöpflin, Geoffrey Van Orden, Sir Graham Watson, Boris Zala
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Charalampos Angourakis, Reinhard Bütikofer, Andrew Duff, Roberto Gualtieri, Elisabeth Jeggle, Carmen Romero López, Sampo Terho, Ivo Vajgl
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Maria Badiá i Cutchet, María Auxiliadora Correa Zamora, Cornelia Ernst, Peter Šťastný

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	22.1.2014
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 34 -: 7 0: 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Edit Bauer, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Arkadiusz Tomasz Bratkowski, Philip Claeys, Carlos Coelho, Ioan Enciu, Tanja Fajon, Monika Flašíková Beňová, Kinga Göncz, Nathalie Griesbeck, Ágnes Hankiss, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Timothy Kirkhope, Juan Fernando López Aguilar, Baroness Sarah Ludford, Véronique Mathieu Houillon, Anthea McIntyre, Roberta Metsola, Louis Michel, Claude Moraes, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Kyriacos Triantaphyllides, Axel Voss, Renate Weber, Josef Weidenholzer, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka, Auke Zijlstra
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Michael Cashman, Jean Lambert, Antonio Masip Hidalgo, Raúl Romeva i Rueda, Salvador Sedó i Alabart, Marie-Christine Vergiat